

Paimion kaupungin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma

Koulutuslautakunta 01.04.2025
164/12.00.00/2025

Tiivistelmä: Paimion kaupungin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma vuosille 2022 – 2026 on syytä päivittää sekä aikataulullisesti vuoden 2026 talousarvion valmistelun perustaksi että huomioiden perusopetuslakiin 1.8.2025 tulevat muutokset, jotka koskevat oppimisen tukea ja opetuksen järjestämistä.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

koordinoiva erityisopettaja Kaisa Alsi, p. 02 474 5134
sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, p. 02 474 5311

Paimion kaupungin Oppimisen tuen kehittämissuunnitelmaa 2022–2026 on hyväksytty koulutuslautakunnassa 8.11.2022 § 91. Paimion kaupungin strategiaan on kirjattu, että vuonna 2026 Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukainen tavoitetila on saavutettu.

Oppimisen tuen lainsäädäntö uudistuu perusopetuslain muuttuessa 1.8.2025 alkaen (laki perusopetuslain muuttamisesta 1090/2024), jolloin nykyinen ns. kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistuu kokonaan käytöstä. Tilalle tulevat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppilaskohtaiset tukitoimet.

Perusopetuslakiin (POL) tulee uusia sitovia velvoitteita:

- 1) Ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin on varattava 0,122 opetustuntia / koulun oppilas / viikko. (POL 20 b §)
- 2) Opetusryhmässä saa olla enintään viisi oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokassa. (POL 20 g §) Viiden oppilaan rajasta voidaan poiketa tilapäisesti korkeintaan lukukauden ajan.
- 3) Erityisluokanopettajan opetuksessa erityisluokassa saa olla enintään kymmenen oppilasta. Ryhmäkoko on kahdeksan oppilasta, jos ryhmän enemmistö kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden* piiriin tai kuusi, jos ryhmän enemmistön opetus on järjestetty toiminta-alueittain. (POL 20 g §)

*1.8.2026 alkaen käytettävä termi: opetus on järjestetty oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella

Paimion kaupungin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma on laadittu tilanteessa, jossa perusopetuslain uudistuksesta ei ollut tietoa. Siitä huolimatta suunnitelman avulla Paimiossa on jo viime vuodet edetty kohti uudistuvan lainsäädännön henkeä ja velvoitteita. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on inklusio. Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti opetus järjestetään oppilaalle hänen omassa lähikoulussaan, jonne tuodaan tarvittavat tukitoimet.

Inkluusio tarkoittaa myös esteettömyyttä: perusopetus on kaikkien lasten saavutettavissa ilman fyysisiä, psyykkisiä tai sosiaalisia esteitä. Inklusion ydinajatus on se, että jokainen lapsi tuntee kuuluvansa omaan vertaisryhmäänsä.

Oppimisen tuen suunnitelmallinen kehittäminen on tuonut erityisopettajan antamaa tukea kaikkien oppilaiden saataville ja myös opettajille annettavaa konsultaatiota on voitu toteuttaa kattavammin. Erityisopettajat ovat olleet myös mukana ryhmien jakamisessa, jolloin joustavilla ryhmittelyillä on voitu paremmin vastata oppilaiden erilaisiin tarpeisiin. Lainsäädännön muuttuessa emme joudu tekemään mittavia muutoksia tapaamme toimia, sillä olemme jo hyvin lähellä aidosti inklusiivisen opetuksen toteutumista.

Alkuperäisestä suunnitelmasta erityisopettajien lukumäärän lisäämiseksi vuosina 2022–2026 on poliittisin päätösin vuosien 2023–2025 talousarvioiden hyväksynnän yhteydessä hieman viivästetty joitakin opettajalisäyksiä. Koulutuksen järjestäjällä on kuitenkin lakisääteinen velvollisuus järjestää perusopetus lain mukaisesti, eikä oppilaan tarvitsemaan tukea, mm. erityisopetusta ja erityisluokanopetusta, voi laillisesti jättää järjestämättä sillä perusteella, ettei tähän ole määrärahoja.

Oheismateriaalina on luonnos Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman toteutussuunnitelmasta vuodesta 2025 eteenpäin. Suunnitelmaan on päivitetty mm. oppilasmäärät vuoden 2025 kevään tilanteen mukaisesti sekä kirjattu tehdyt opettajaresurssimuutokset. Alkuperäisen suunnitelman mukaiseen tavoitetilään vuonna 2026 voidaan päästä, kun vielä tarvittavat lisäykset huomioidaan sekä vuoden 2025 aikana että vuoden 2026 talousarvion valmistelussa. Asiasta tarkemmin ks. oheismateriaalin s. 3 ja 4. Sivun 4 taulukossa on esitetty opettajalisäykset, joista Jokelan koulun erityisluokanopettajaresurssin lisäys on jo huomioitu vuoden 2025 talousarviossa ja ko. opettajaviran täyttö 1.8.2025 alkaen päätetty.

Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman toteutussuunnitelmassa ei esitetä muutoksia jo aiemmin päätetyille tavoitteille erityisopettajien sekä erityisluokanopettajien lukumäärästä suhteessa eri vuosiluokan oppilasmääriin. Nyt esitettävässä toteutussuunnitelmassa tarkastellaan opettajalisäysten aikataulutusta suhteessa sekä jo tiedossa olevaan oppimisen tuen tarpeeseen ja tulevien vuosien ennakkointiin koulukohtaisista oppilasmääristä. Lisäksi huomioidaan eri koulujen jo olemassa olevat opettajaresurssit ja opettajien kelpoisuudet sekä käytettävissä olevat opetustilat.

Perusopetuslakiin tulee 1.8.2025 alkaen mm. uusi 20 c §, jonka 2 momentissa määritellään oppilaskohtaiset tukitoimet, joiden järjestäminen on opetuksen järjestäjän velvollisuus. Näitä ovat mm. erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä sekä erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa. Inklusioperiaatteen mukaisesti oppimisen tuen kehittämissuunnitelmassa on resurssit määriteltä niin, että kaikkiin neljään Paimion peruskouluun saataisiin

mahdollisuus myös erityisluokanopettajan antamaan opetukseen erityisluokassa, mutta tähän tarvittavaa opetushenkilöstöä ei kaikissa koulussa vielä ole riittävästi. Nyt esitetään em. lakimuutoksen johdosta, sekä tähän liittyvään perusopetuksen valtionosuusrahoituksen lisäykseen (Paimiolle n. +200 000 €/vuosi) kytkeytyen, että Hanhijoen kouluun voidaan palkata erityisluokanopettaja aiemmasta suunnitelmasta poiketen vuotta aiemmin, jo 1.8.2025 alkaen, vaikka tätä ei ole kuluvan vuoden talousarviossa huomioitu. Kyseisestä asiasta on erikseen oma esittely omana asiakohtanaan koulutuslautakunnan 1.4.2025 kokouksessa.

Toteutussuunnitelmassa opettajalisäyksiä esitetään alkuperäisen kokonaismäärän mukaisesti yksi erityisopettaja sekä Jokelan että Vistan kouluihin syksystä 2026 alkaen sekä Kriivarin kouluun yksi erityisluokanopettaja syksystä 2026 alkaen ja koulun opetusryhmien määrän kasvaessa yhden erityisopettajan lisäys vielä vuonna 2027. Tällä hetkellä näköpiirissä ei tämän jälkeen ole tarvetta erityisopettajien määrän kasvattamiselle, vaan opettajamäärän tarkistamiselle koulujen välillä Vistan koulun oppilasmäärän ennakoitun vähenemisen johdosta.

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta päättää hyväksyä oheismateriaalin mukaisen luonnoksen Paimion kaupungin oppimisen tuen kehittämissuunnitelman toteutussuunnitelmasta vuodesta 2025 eteenpäin ja lähettää sen lausuntokierrokselle. Suunnitelmaluonnokseen on kaikilla halukkailla mahdollisuus lausua mielipiteensä, ja luonnoksesta pyydetään erikseen lausunnot peruskoulujen oppilaskunnilta, vanhempainyhdistyksiltä ja nuorisovaltuustolta. Lausunnot pyydetään jättämään viimeistään tiistaihin 22.4.2025 mennessä Paimion kaupungin sähköpostiosoitteeseen paimio.kaupunki@paimio.fi. Suunnitelman käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa 29.4.2025.

Päätös: